

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRISSEN
Voor de Stad. / 12.
Franco per post. 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?

A. D. V. E. L. T. N. T. I. E. N. O. O. D.
1155. cents de regel. 100
Behalte 35 cents gepost.

VOORDEELEN.

IV.

Toen onlangs de heer Strom door de staten van Noord-Brabant tot lid der tweede kamer was benoemd, werd die keus algemeen toegejuicht.

Het Utrechtsch *Avondblad*, vermeende zich ook te moeten aansluiten bij hen, die zich in den heer Strom eene goede aanwinst bevoelden; maar het werd verhindert daarin geheel toe te treden, omdat de heer Strom Katholiek is. Het blad kon niet palaten de bedenking te opperen, dat de heer Strom « tot eene partij behoort, die de staatkunde » ondergeschikt beschouwt aan andere belangen ».

Wat wil dat zeggen? Is het waar, dat de Katholijken van Nederland de staatsbelangen opofferen om eene opinie door te drijven?

Waar en wanneer hebben zij dat gedaan? Wie onzer vertegenwoordigers heeft zich daartoe ooit geleend?

De Katholijken van Nederland hebben in 1830, toen het uur van gevaar daar was, getoond, dat zij hunne opinien weten ter zijde te stellen, om het belang van den staat bevorderlijk te zijn.

Wij deelden in de oppositie der Belgen tegen de oude regering; maar wij waren geene deelgenooten van den opstand. Gebouwd aan vorst en vaderland, deden wij onze opinien zwijgen, en bragten onze rust, en ons goed, en ons bloed, alles ten offer, om in het belang van den staat die broeders te bestrijden, met welke wij dezelfde politieke gevoelens wisten toegedaan, maar die zich niet hadden weten te houden binnen de palen, welke de goddzaamheid aan de staatsmagten verschuldigd, voorschrijft.

De Katholijken van Nederland hebben toen bewezen, dat bij hen de belangen van den staat op den voorgrond staan, en dat zij daaraan alles opofferen, ook dan zelfs, wanneer zij hij magtig zijn om hunne opinien te doen regereeren.

Op desmetteerenstaande komt men openlijk Nederland verkondigen, dat de Katholijken eene partij vormen, die de staatkunde ondergeschikt maakt aan andere belangen. Wij zullen niet zeggen dat het beleedigend is; maar onpartijdig lezer zal ons toestem-

men dat het laster, dat die alleen daarin eene verschooning vinden kan, dat hij niet uit kwaadwiligheid, maar uit vooroordeelen ontspruit.

Maar wordt het dan niet pligt voor ieder genoodigd protestant, om zijne opinien over de Katholijken te waken en te weeten, en niet blindelings te volgen, wat hem misschien merkbare onverdraagzaamheid of schandelijke onkunde van jongs af heeft ingegeven?

Er zijn er, die de Katholijken als gevaarlijk beschouwen, door staatskinderen. Het is bekeken ons denzelfden antwoord te geven op een geschrijf, dat door oligarchen betaald, den laster bezigt, als ware het een geoorloofd middel, en alleen onverdraagzaamheid, verdeeldheid, en haat ten doel heeft. Bij zulk eene polemieek zouden wij niets kunnen winnen dan de oneer van af te dalen tot hen, die zich rondwentelen in trouwe schande.

Wij vestigen evenwel op dat geschrijf de aandacht van het protestantsch publiek van Nederland, omdat het ons een bewijs oplevert, wat zekere partij beoogt. Zij tracht op de vooroordeelen harer geloofsgenooten te werken, om hen te verbitteren tegen de Katholijken. Een godsdienstig doel zit daarbij niet voor. Een man, die uit beginsel van godsdienstigheid, zal zich wel wachten zijne godsdienst en zijne ziel te ontcoeren door lastertaal. Hij kan zich vergissen; maar hij zal de waarheid beoogen. Hij die de leugen bezigt en tweedragt zaait, is niet de man des Evangelischen vrede's. Zijne woorden brengen verwoesting aan, en zijn doel kan geen ander zijn, dan eigenbaat en eigen grootheid, al is het om de punthoopen van zijn vaderland. Het is even zoo met partijen. Dat men de belangen onzer oligarchie naspeure en men zal haar overal ontmoeten, waar Nederland rampspoed berokkend wordt. Zij staat daar, niet als redster; maar als oorzaak van het onheil, bezorgd, niet omdat het vaderland gevaar dreigt, maar alleen omdat zij vreesst zich de bron te zien ontrouwen, die haar zoo veel goud en zilver heeft aangebragt. Zij zal met de natie niet eene zaak maken, om te redden, want te redden is; integendeel, zij zal deze verdedigen, om over haar geheel te heerschen, en verder uit te zuigen, wat bij de natie van eene goede welvaart nog was overgebleven.

En ziedaar hebt gij de taak, waarmee

zij zich sinds eenige jaren belast heeft. *Divide et impera* is het motto, dat de oligarchie geslaagd. Een bewijs daarvan vindt men alleen daarin, dat die hatelijke brochure's als dezulken, waarvan wij zoo even spraken, niet alleen uitgevers, drukkers en verkoopers, maar zelfs gediensstige verspreiders en talrijke lezers vinden. *Officium schandae*.

Wij zouden haast gelooft dat Nederland het lot verdient, waaronder het gebukt gaat. Slavelijk kromt het den hals onder het juk der oligarchie, en ontvangt daarvoor, ten loon armoede en sektenhaat, gevoed en gerugsteund door vooroordeelen.

Helaas! en dit is dan het vrije, verlichte Nederland! Waar is de levenskracht gebleven van die natie, die eenmaal in de weegschaal van de Europeesche politiek, haar zwaarwegend slagzwaard wierp?

Hare zenuwen zijn verzwakt, hare spieren verlamd, haar leven uitgedoofd. Zij begeteert, zonder gevoelen van eigenwaarde, van bewustzijn zelfs, alleen nu en dan nog eene flauwe opflikkering van leven vertoonende, als de oligarchie haar in de hartader aantast, of hare vooroordeelen nieuw voedsel geeft.

Is dat een toestand eene natie waardig?

ITALIE

Men schrijft uit Rome, dat de paus gisteren, de feestdag van de heilige Petrus, de Paus met een bezoek aan de heilige dienst in de kerk van *S. Maria del Popolo* hgewoond. Z. H. schijnt allen heeten welstand te genieten.

— Niets kondigt tot nog toe de vereeniging der godsdienstige geschieden tusschen den H. stoel en Rusland aan.

— Brieven uit Napels melden, dat men nabijzijnde uitbarsting van den Vesuvius verwacht.

ENGELAND

Te Windsor heeft men het koninklijk H. H. en prins Albert waarschijnlijk den 28. dezer aldaar zullen terugkomen, na zijne reis naar Brighton hunne kinderen hebben bezocht.

— In de haven van Portsmouth is de oorlogstoomboot *Cerberus* als voorbode hantseer, van den koning der Nederlanden, binnengelopen. Zij bragt berisping van de koninklijke komst van Z. H. als ook eenen brief van den admiraal van Susse aan den admiraal Charles Rowley, opperbevelhebber te Portsmouth aangaande de landing van Lodewijk Philippe in de haven.

Den 19n dezer heeft het monsterbanket te eere van den heer O'Connell en zijne medebeschildigden aangelegd te Dublin plaats gehad. Omtrent acht honderd personen uit de aanzienlijkste standen namen aan deel. De zaal was met bloemen, unierken en ander groen versierd; boven den presidentsstoel stond met groote letters: « Gedenk den 30n Mei » en hier tegenover, aan het andere eijde der zaal, met monsterletters: « Herroeping der Duitse Vervolging » waren even als de namen der lords Denman, Cottenham en Campbell, op een in het oog loopende wijze aangebragt. Het banket werd door de tegenwoordigheid van een groot aantal dames opgeluisterd. Naliet op de gezondheid van de koningin, het koninklijk huis en het Iersche volk getronken was, werd den heer O'Connell een toast toegedragen, die men in de volgende woorden, waarop hij in eene uitgesproken rede met zijne gewone welsprekendheid antwoordde, en onder anderen zeide, dat hem bij de viering der door hem behaalde overwinning, deze woorden van een Franschen generaal te binnen schoten: « De moeijelijkheid is niet in het behalen der overwinning, maar daerom uit die overwinning voortdreef te trekken. »

Hierop ging de bevrjger aldus voort: « Nu hebben wij eene roemrijke overwinning behaald, en dat wel zonder groote moeite van onzen kant, want zij kwam onverwachts, en toen wij meenden dat de deuren der gevangenis voor een jaar gesloten waren. Maar ten laatste opende de gerechtigheid die deuren, en verklaarde dat Ierland recht had op onafhankelijkheid; en nu zullen wij hier anders voordeel trekken dan door ons oproegingen te doen. »

« Het besluit der aangezette zitting van het Britsche parlement, als één eenig man met petitiën te naderen, om Engeland luide te doen verstaan, dat het geene rust zal hebben, zoo lang Ierland niet in een eijndelijk besluit is aldus: « Ierland zal weder een volk uitmaken; door de goudengroden der kroon met Engeland vereenigd, mag het bevoegd zijn zich zelven de wet te stellen, en tevens meerdere middelen van voorspoed bezittende. Die dag nadert met rassche schreden. Hij kan niet ver meer af zijn, want ik zie rondom mij de ware vertegenwoordigers des volks uit alle deelen van Ierland. Neen, hij moet nabij zijn. Dit is een roemrijke dag voor Ierland, later zal hij dan ook, in eene redelijkheid van zijn gelykheid voor dien dag bezitten en wel op de oude en goede wijze, door de verspreiding der schoolaardigheden voor en onderwerping van de wet te betoonen. Geliefd vaderland, gij zult weder eens natie uitmaken, ja, gij zult het, dit staat vast; daarom ik de christenen van alle denkwijzen op, om te strijden voor het dood Ierland en de herroeping te vereenigen. »

In den hoop van den avond werden nogtanden ingesloten voor de medebeschildigden van O'Connell, als mede voor de lords Denman, Cottenham, Campbell en anderen.

O'Connell heeft salrijke uidepjtatiën bij zich ontvangen, met adressen van gelukwensching. Bij het afscheid zijner bevrijding, ook heeft hij het bed, dat hij in de gevangenis geslapen heeft, naar zijne woning doen overbrengen en door een nieuw vervaardigd zijne leger tede uit de gevangenschap te aandenken voor zijne kinderen bewaren wil.

De kosten van de rechtsgeeding van den heer O'Connell zijn buitengewoon groot, omdat de raadslieden van de kroon de procedure gevorderd hadden van de duurste en verduisterde formaliteiten. Geen bijzonder vermoegen zou tegen bestand geweest zijn. Men had zelfs gedacht dat de fondsen van de repaal dezelve niet zouden hebben kunnen bestrijden. Alles is evenwel afbetaald geworden, en is er nog 20,000 ponden sterling aan gespaard.

Eene bezending uit den stedelijken raad van

Dublin heeft zich den 18den september in eene gewaad naar de woning van O'Connell begeven, om hem het reeds bevestigde van dat ligchaam over te reiken.

De admiraal heeft het bevel gegeven om toe te ziele de schepen welke ten gevolge de vrees voor eenen botsing met Frankrijk waren gemaakt. Des niet te min schijnt het, dat men de bereids op de Engelsche kusten begonnen werkzaamheden zal voortzetten, ten einde tegen eene plotselijken aanval te beschermen.

Men leest in een Londensch dagblad: De eigenaar van eenen voortreffelijken jagthond, had het ongeluk, dat dit dier door eenen dotten hond werd gebeten. Zich genoodzaakt ziende het beest te doden, gaf hij hetzelfde eene groote hoeveelheid rotenstraid (arsenicum); dit vergift in plaats van den hond te doden, heeft hem volkomen hersteld.

De heer Oakley, gewezen behanger te Londen, heeft aan den koning der Franschen een paar pistolen aangeboden, die aan Lodewijk den XVI hebben tobehouden. Lodewijk Philips heeft daarentegen aan den heer Oakley een prachtig geschenk gegeven, bestaande in een rijk ingewerkte Ahedenservies in eene fraaie doos bezeten. Dit geschenk werd door eenen brief van den koning verzeld, waarin Z. M. den gewezen Engelschen behanger voor zijne pistolen bedankte en tevens verzoekt om dit theeservies als een aandenken van hoogachtzamen dank te Neully aantekenen.

De geschiedenis van deze pistolen is zeer zonderling. Den 10 augustus 1792 ten tijde van de aanval op de Tuilerien werd kapitein Twadell van de Engelsche lijfwacht die zich toen te Parijs bevond door de menigte medegevoerd en genoodzaakt om hieraan deel te nemen. Bij het verlaten der Tuilerien zag hij een garde nationaal, die onder zijnen rok een kleinje groot pak droeg. Hij maakte hem benadrukt gesproken en vernam, dat hij uit het kabinet van Lodewijk XVI een paar pistolen genomen had; hij sloeg hem voor, dezelve aan hem te verkoopen. Beiden begaven zich naar een koffijhuis, alwaar de koop gesloten werd. De kapitein Twadell heeft nog en woont te Londen; hij had deze pistolen bijgehouden, en eerst onlangs heeft hij dezelve aan den heer Oakley overgekoopt, die voor 28 en 30 jaag te Twickenham, met Lodewijk Philips betrekkingen gehad heeft.

SPANJE Den 10 augustus 1807 zijn uit Gibraltar heftig menich het berigt ontvangen, dat ons vrynemant dat tusschen Spanje en Marokko gesloten traktaat heeft bekrachtigd. De ratifikatiën moeten den 13 te Tanger uitgewisseld zijn geworden.

In het artillerie-parkote Madrid, maakt men met alle haast de trenen gereed, welke bestemd zijn voor de brigade die met 8000 waieters en 7,000 man roetvulk, aan Marokko moet vertrekken.

FRANKRIJK Het schijnt dat de onderhandelingen van het kabinet der Francken met de naburige staten, op te betreffen dat de herten van Bonden, zich naar de Fransche grenzen komt ophouden, welk men gelukt zijn. Het is eene stallige waarheid, zegt te dezer zake een briefschrijver, dat het voornemen van den prins was om den herst van 1844 met tereenvallend 30 Zwitserslag, te het grootbrict, den Baden in Wurtemberg voor den tregend, dat de reheringen die staten zich betwogen verzet hebben, ten einde Frankriks achtendoch niet op te wekken.

De prins van Joinville verzoekt, in het kader der onder-admirala, den onlangs geschrven vice admiraal Lalleu de dapperen zeeaan rok geen voorafgevoelge hebben. De Fransche aktieve marine telt thans 12 admiraals, de daron duiderde benoemd in 1840, en de baron Roussin benoemd

in 1840; 10 vice-admirala en 26 contre-admirala. De prins van Joinville die tot heden slechts een eskader gekommandeerd heeft, is voortaan bevoegd om veer een vloot het bevel te voeren.

Wontons berigten uit Marokko den 15den april s. r. s. de voorwaarden van het in Marokko gesloten verdrag waren toen aldaar nog niet bekend; maar de maarschalk Bugeaud, onderrigt, dat er op nieuw Marokkaansche troepen op de grenzen van Algerie bijetrokken, wint het voornemen doordrukken, om wissdelijk naar Oran te vertrekken, en de vijandelikheden met kracht te hervatten. (Constitutionnel)

Het dagblad van Algiers de *Ahbab* verzoekt dat Abd el-Kader in de valei van Wad-el-Azha gelegerd is. Deze vlakte is op 20 mijlen afstand van de Fransche grenzen gelegen. De emir zou bij gevolg nog altijd op Marokkaansche grondgebied zijn en het artikel van het traktaat hetwelk bepaalt dat de keizer hem in eene kuststad zal opsluiten, zou dus niet zoo hersenschimmig zijn als de oppositie bladen dit wel willen doen voorkomen.

Te Algiers is den 14 een plechtig feest gezezon, ter gedachtenis van den slag der Isly. De maarschalk en al de burgerlike en militaire ambtenaren wouwen de plechtige dienst bij, welke door nigr. den bisschop verrigt werd.

De prins van Joinville wordt dagelijks in het onze marinerwacht; zijne tegenwoordigheid onder de vlag zal een feestdag zijn, en die feest zal gezezon worden.

Toulon, de seho van gansch Frankrijk, maakt zich gereed om den prins admiraal, die onzesche pen met zoo veel bekwaamheid, ter overwinning geleid heeft, op eene hem waardige wijze te ontvangen. Toulon, de eerste militaire haven van het rijk, Toulon, waar liederodegen geschieden de schitterende wapenfeiten onzer legers en de kust van Marokko. Ook heeft de stedelike raad, als het orgaan der gansche bevolking, onze roemrijke overwinningen te Tanger en Mogador willen veredewigen.

Feesten, verlustigingen, uitdeelingen aan de beboeftiger, onderscheidend de wettigende de schone kriegsbedrijven onzer marine verkwijnen.

De heer Liere een der redakteurs van de *Tribun*, een te Bayonne uitgegeven worden letterkundig blad, is, terwijl hij gedurende een hevig onweer uit de stad Burg, welke door een bliksemsstraal blind gezegd zijt, bevred tot de noodsche vreesachtig blijft nag op de landende bestemming, van pairs geroepd en onder de geogen welke tot die waardigheid zullen worden verhezen moet men den maarschalk Bugeaud, de generale Jacqueminot, Bonnemain en Durieu en de heeren Victor Hugo, Benjamin Delessort en anderen.

Don Carlos is met zine echtgenote en zinen zoon te Bourges van de badge van Nerb teruggekomen.

In de Fransche kolonie Guadeloupe den 26 augustus een zware brandgewed gezezon gebouwen, dat in een uitgaande roeten en nog zije en vijftig huizen verwoest heeft. De schade werd op drie miljoen francs geschat. Dit zal een belangrijk verlies zijn voor die kolonie, welke nog zoo kortelings door eene zware aardbeving is geteisterd.

Het *Journal de France*, hetwelk dit te verzoeken van de gekende oogenen en te stecken op het beschouwd wordt, inde een artikel waarin het al het oogenen degen komen, van de door sommige staten verspreide veranderingen ter zake van de reis van keizer naar Londen, ook had beweert dat de keizer het kabinet van Oostenrijk op het vanden oogenen (in de kriegsde) was wisselend, en de bewering verzoeken van de keizer, dat de reden om 28 juli s. r. s. te trekken, dat

